

Głos Pomorza

dawniej „Głos Wąbrzeski”

PISMO SPOŁECZNE, GOSPODARCZE, OSWIATOWE I POLITYCZNE DLA WSZYSTKICH STANÓW

Nr 54

Wąbrzeźno, wtorek dnia 10 maja 1938

Rok 20

Nowy bastion siły gospodarczej Polski Centralny Okręg Przemysłowy

WARSZAWA. Przy zakończeniu objazdu Centralnego Okręgu Przemysłowego Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w wagonie specjalnego wystannika Polskiej Agencji Telegraficznej, red. Wacława Sikorskiego, któremu oświadczył o następującym:

„W ciągu trzech dni zwiedziłem kilkanaście okręgów przemysłowych, budujących się lub nawet pracujących już „pełną parą” w Okręgu Centralnym.

Odbyłem szereg rozmów zarówno z kierownikami tych wielkich prac i z robotnikami, jak też i z szefami resortów, planujących te poczynania. Wszędzie stwierdziłem nie tylko sens gospodarczy tej pracy, ale i niezwykle wprost entuzjazm pracowników, realizujących to wielkie dzieło, które nazywane jest Centralnym Okręgiem Przemysłowym. Pod wpływem tych prac okolice, dotychczas martwe i zapomniane, stały się aktywne i coraz częściej zjawia się twórczy wysiłek w środowiskach tak dziś żywo, jak np. Rzeszów, Sandomierz, czy Stalowa Wola.

Obok inicjatywy państwowej, coraz śmielej realizuje tu swe własne poczynania również inicjatywa prywatna. Jestem pewny, że tym dzielnym ludziom będzie tu sprzyjać trwałe powodzenie.

Szczególnie jednak wielkie osiągnięcia w tym dziele budowy nowej Polski mają tu władze wojskowe. Ich naprawę mądre i obywatelskie stanowisko doprowadziło do tego, że obok imponujących osiągnięć czysto wojskowych zdołano tu zrealizować prawdziwie twórczy entuzjazm pracy, budujący trwałe wartości gospodarcze i społeczne w znaczeniu ogólnie - państwowym.

To co widziałem w Centrum Okręgu Przemysłowym — jest nowym czynnikiem wiary w niespożyte siły narodu polskiego, a zarazem reakcją przeciwko wszelkiemu płodnemu pesymizmowi.

Wyrażam więc moje pełne uznanie wszystkim tak liczny dziś i coraz liczniejszym współpracownikom i współpracownikom utrwalania potęgi Polski przez planową rozbudowę sił gospodarczych w Centralnym Okręgu Przemysłowym.

ODEZWIA!

Dzień 12 maja, rocznicę zgonu Marszałka J. Piłsudskiego obchodzi cały Naród Polski jako Dzień Żałoby Narodowej.

Tutejsze obywatelstwo pragnąc dać wyraz swego hołdu dla Wielkiej Postaci Zmarłego, uczci ten dzień w godny i uroczysty sposób.

Podając program uroczystości żałobnej, Komitet Obchodu wzywa całe obywatelstwo m. Wąbrzeźna i najbliższej okolicy do jaknajliczniejszego udziału.

PROGRAM:

12 maja o godzinie 8,30 uroczyste nabożeństwo żałobne w kościele parafialnym.

20,45 — 20,48 — 3-minutowa chwila ciszy, poprzedzona odgłosem dzwonów kościelnych i sygnałami syren, równocześnie zapłonem na rynku ogniska.

20,48 powtórny odgłos dzwonów i sy-

OLBRZYM CHIŃSKI ODZYSKAŁ SIŁY

gwałtowny atak chińczyków przerwał front japoński

HANKAU. Komunikat oficjalny sztabu chińskiego donosi o poważnych sukcesach wojsk chińskich na głównym odcinku frontu w prowincji Szantung.

Po otrzymaniu znacznych posiłków armia chińska przeszła do zdecydowanego natarcia. Następnym tej ofensywy było przełamanie frontu japońskiego w kilku miejscach. Sukces Chińczyków jest tym większy, że Japończycy otrzymali ostatnio posiłki w sile 50.000 piechoty i silnej artylerii.

W okolicy Tajerdzuan Japończycy zostali wyparci z umocnionych pozycji i cofnęli się o 8 km.: na innych odcinkach Chińczycy posunęli się o kilkanaście kilometrów naprzód. Natarcie przeprowadzone zostało na froncie długości 160 km.

Marszałek Czang - Kai - Szek wydał odezwę z podziękowaniem dla wojska i ludności cywilnej, która podczas walk dzielnie wspomagała armię.

Sytuacja wojsk japońskich, okupujących Pekin przedstawia się według doniesień chińskich niekorzystnie.

Wojska chińskie otaczają powoli miasto i niektóre oddziały znajdują się już tylko o 15 km. od Pekinu. Na zachód od miasta toczy się wielka bitwa artylerijska.

Chińczycy przygotowują również atak na Nankin. Przednie strażnice wojsk chińskich jakoby znajdują się zaledwie o 10 km. od miasta.

Utworzenie stanowiska inspektora dla spraw aprowizacyjnych

Z dniem 1 maja utworzone zostało w centrali Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych stanowisko głównego inspektora do spraw aprowizacyjnych. Na stanowisko to został powołany płk. w st. sp. Władysław Wróblewski.

Katastrofa kolejowa pod Katowicami 19 wagonów towarowych rozbitych

KATOWICE. Pociąg towarowy, jadący o godzinie 23,00 wieczorem z Katowic do Dziedzic, przy wjeździe na stację w Kostuchnej, z niewyjaśnionych jeszcze powodów wykołosił się.

Ogółem rozbite jest 14 wagonów ze składu pociągu oraz 5, stojących na sąsiednim torze.

Spod gruzów strzaskanych wagonów wydobyto zwłoki strażnika kolejowego

Antonięgo Jurgówki, strasznie zmasakrowane.

Tylko szczęśliwemu zbiegowi okoliczności zawdzięczać należy, że katastrofa nie pociągnęła za sobą więcej ofiar w ludziach.

Wskutek katastrofy na znacznej przestrzeni uszkodzony został tor.

Akcja oczyszczania torów ze szczątków rozbitych wagonów trwała przeszło 8 godzin.

Stanowcza interwencja Anglii w Czechosłowacji

BERLIN. Korespondent PAT. do-wiaduje się z wiarogodnego źródła, że rozmowa ambasadora brytyjskiego w Berlinie Hendersona z podsekretarzem stanu w urzędzie spraw zagranicznych Woermanem odbyła się w przyjaznej formie.

Ambasador Henderson poinformował rząd Rzeszy, że poseł brytyjski w Pradze otrzymał polecenie doradzenia rządowi czeskiemu rozpoczęcia rokowań z Berlinem w najszybszym czasie i poczynienia ustępstw dla mniejszości niemieckiej w Czechosłowacji w maksymalnych granicach ustępliwości.

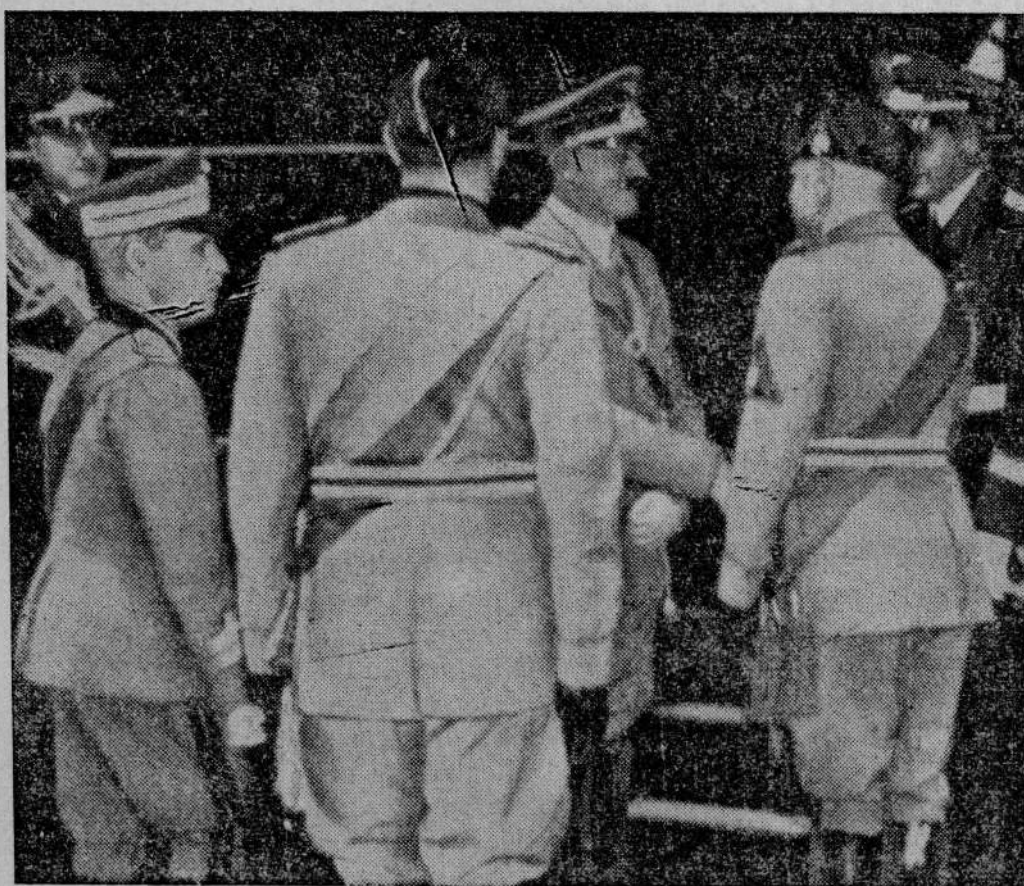
Ambasador brytyjski w przyjaznej

formie położył nacisk na pokojowe załatwienie zatargu czesko - niemieckiego. Ambasador Henderson odbędzie w tej sprawie rozmowę z min. Ribbentropem natychmiast po jego powrocie z Rzymu.

Z IZBY PRZEM. - HADL.

W związku z ustąpieniem z dniem 30 kwietnia 1938 roku p. dr. Józefa Kulikowskiego ze stanowiska Dyrektora Izby Przemysłowo - Handlowej w Gdyni, Prezydium Izby powierzyło pełnienie od tej daty obowiązków dyrektora Izby p. mgr. Józefowi Kawczyńskiemu, długoletniemu Wicedyrektorowi Izby.

Z pobytu Hitlera w Rzymie

Mussolini wita Hitlera w Rzymie, po lewej stronie król Wiktor Emanuel.

Uroczyste poświęcenie nowego polskiego portu rybackiego

WIELKA WIEŚ NA HELU. Onegdaj odbyła się podniosła uroczystość poświęcenia i otwarcia portu Władysława.

W uroczystości tej wzięli udział przedstawiciele władz państwowych oraz tłumy mieszkańców z różnych stron Kaszub i Pomorza.

Przybywającego wraz z szeregiem wyższych urzędników ministra Romana powitali przedstawiciele władz państwowych: wojewoda pomorski Raczkiewicz, komisarz generalny R. P. w Gdańsku Chodacki, komisarz miasta Gdyni mgr Sokół, admirał Unrug, starosta morski Potocki z Wejherowa oraz przedstawiciele Urzędu Morskiego, rybaków i społeczeństwa wybrzeża. Przemówienie powitalne w języku polskim i francuskim (ze względu na udział inżynierów portowych państw Nadbałtyckich) wygłosił p. dyrektor Urzędu Morskiego inż. Łęgowski, prosząc pana ministra o otwarcie portu i odsłonięcie pomnika.

Po wygłoszeniu przemówienia p. minister Roman przeciął wstęgę i podszedł do pomnika, odsłaniając go przy dźwiękach hymnu państwowego, odegranego przez orkiestrę rybaków.

Pomnik wyobraża duży głaz narzutowy z granitu, na którym umocowana jest tablica z następującym napisem:

„1635—1938 3 maja poświęcono i otwarto port Władysława, tak nazwany dla upamiętnienia warowni morskiej, założonej w 1635 r. na tym wybrzeżu przez króla Władysława IV”.

Aktu poświęcenia dokonał ksiądz biskup dr Okoniewski w asyście biskupa sufragana Dominika z Pelplina oraz licznych duchowieństwa. Ks. biskup Okoniewski wygłosił okolicznościowe kazanie.

Ostatnie przemówienie wygłosił prof. dr Siedlecki, wskazując na znaczenie portu dla rybackstwa polskiego.

Zakończeniem uroczystości było wpisanie się obecnych do księgi pamiątkowej oraz dekoracja złotymi i srebrnymi krzyżami zasługi tych, którzy przyczynili się do budowy portu Władysława. Dekoracji dokonał p. minister Roman, wręczając krzyże prof. Siedleckiemu, naczelnikowi rybackstwa morskiego Hryniewickiemu, inżynierowi Urzędu Morskiego Adamskiemu, p. Racławowi prof. Demelowi ze stacji morskiej w Helu, inż. konsorcium polsko-francuskiego Czyżowi, inżynierowi duńskiemu Lund-

gartowi, technikowi holenderskiemu Coorkowi oraz jednemu majstrowi polskiemu i dwom duńskim.

Po zwiedzeniu na kutrach basenu portowego rybackiego i mola portu Władysława min. Roman wraz z otoczeniem odjechał do Gdyni.

* * *

Port rybacki we Władysławie leży na nasadzie półwyspu helskiego. Projekty dalsze przewidują rozbudowę Władysława do miasta liczącego 15 tys. mieszkańców. Powierzchnia wodna portu wynosi 14,5 ha, głębokość od 4—6 metrów. W najbliższym czasie port zostanie jeszcze więcej pogłębiony. Po Gdyni Władysława jest co do wielkości drugim portem, na trzecim miejscu dopiero jest Hel, po tym Jastarnia i wreszcie Puck. W projektach planu zagospodarowania wybrzeża jest jeszcze budowa przystani dla kutrów w Kuźnicy na Helu i Rewie.

Nowy cios w szkolnictwie polskim w Niemczech

Jak donosi „Kurier Warszawski”, władze niemieckie zlikwidowały wydział polski akademii pedagogicznej w Bytomiu, który dostarczał corocznie kilkunastu nauczycieli dla szkół polskich w Niemczech.

Krok swój władze niemieckie motywują zamknięciem studium germanistycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Wskutek tego zarządzenia szkolnych władz niemieckich, ludność polska w Rzeszy została pozbawiona w zupełności możliwości kształcenia swych nauczycieli, a więc odcięta od dopływu świeżych sił pedagogicznych dla swych 2-ch gimnazjów w Bytomiu i Kwidzynie oraz dla swych szkół powszechnych.

Powyzszy krok władz niemieckich, likwidujących w Niemczech jedyną placówkę, umożliwiającą odbywanie Polakom studiów nauczycielskich, wtedy gdy Niemcy w Polsce mają na innych jeszcze poza Krakowem, uniwersytetach polskich

możliwości studiowania germanistyki, winien skłonić miarodajne czynniki polskie do rewizji istniejącego w tej dziedzinie stanu rzeczy i przeprowadzenia daleko idących zmian.

Ostre starcia czesko - niemieckie

BERLIN. Niemieckie biuro informacyjne donosi:

W związku z uszkodzeniem pomnika prezydenta Masaryka w Semberku doszło w środę wieczorem do ostrych starć. Jeden z robotników niemieckich został silnie pobity przez 4 czeskich żołnierzy.

Podobny fakt miał miejsce w domu ludowym, gdzie żołnierz Czech zranił bagnetem bezrobotnego Niemca. W ciągu nocy wybito szyby w lokalu organizacji niemiecko - sudeckiej. Nad ranem wprowadzono do Szemburka posiłki policyjne z bronią w sile 200 ludzi. W kołach niemieckich przypuszczają że w mieście wprowadzony będzie stan wyjątkowy.

=X=

SŁOMĘ ZAMIAST ZIARNA ZOSTAWIŁ SEKWESTRATOROWI

Rolnik Antoni Przybysz w Runowie Kraińskim pod Budgoszczą skazany został przez bydgoski Sąd Okręgowy na 4 miesiące więzienia za udaremnienie sekwestratorowi egzekucji.

Oskarżonemu sekwestrator zajął za zaległe podatki kilkanaście centnarów jęczmienia. Przybysz wymłócił jęczmień i sekwestratorowi zostawił słomę.

=X=

NA CO WOLNO POLOWAĆ W MAJU

Polować wolno na cietrzewie — koguty, bataliony i dzikie kaczozy (kaczory z wyjątkiem woj. poznańskiego), a do 15 maja na słonki i głąszcze koguty, dądalej na wilki, lisy, wydry, kuny domowe (kamionki), tchórze, łasice, gronostaje, króliki, jastrzębie gołębiarze, krogulce, sroki i wrony.

to jedynie będzie rozwiązywało zagadnienia, albowiem zapowiedzi wydania odpowiednich zarządzeń rząd polski nie uważa za załatwienie samego zagadnienia.

Okręgi i obwody inspekcji pracy

Pomorska Izba Rolnicza zawiadamia P. T. Rolników, że w Dzienniku Ustaw R. P. nr 29 poz. 262 ukazało się rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 marca 1938 w sprawie podziału terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej na okręgi i obwody inspekcji pracy.

Okręg XI, obejmujący województwo pomorskie, podzielony został na następujące obwody:

Obwód 65 z siedzibą w Toruniu obejmuje: m. Inowrocław, m. Toruń, powiat: brodnicki, inowrocławski, rypiński, toruński, wąbrzeski.

Obwód 66 z siedzibą w Włocławku obejmuje: powiat lipnowski, nieszwawski, włocławski.

Obwód 68 z siedzibą w Grudziądzu obejmuje: m. Grudziądz, powiat: chełmiński, grudziądzki, lubawski, świecki, tucholski.

Obwód 69 z siedzibą w Tczewie obejmuje: powiat chojnicki, kościerzyński, starogardzki, tczewski.

Obwód 70 z siedzibą w Gdyni obejmuje m. Gdynię, powiat morski, powiat kartuski.

Rząd Czechosłowacji zlikwiduje akcję dywersyjną kominternu przeciw Polsce

WARSZAWA. Rząd czechosłowacki wręczył rządowi polskiemu odpowiedź na notę rządu polskiego w sprawie akcji komunistycznej, i propagandy komunistycznej, uprawianej przez Komintern, a skierowanej z terenu czechosłowackiego do Polski.

Rząd czechosłowacki zobowiązał się podjąć wszelkie niezbędne kroki

dla zlikwidowania tej niebezpiecznej akcji dywersyjnej. Rząd czechosłowacki potwierdził informacje, zawarte w memorandum.

Rząd polski przyjął do wiadomości oświadczenie rządu czechosłowackiego i zadeklarował, iż będzie oczekiwał konkretnych wyników, zapowiedzianych przez rząd czechosłowacki zarządzeń, gdyż

TOPK.

Po Skarby Zachodu

12

(Ciąg da szy.)

Mój nieoceniony towarzysz ciągnął dalej: — Odgadnę zawsze co mi Francuz odrzeknie, posiadam kluczyki do filmów ich myśli, a z Włochami mam ustawiczne niespodzianki. Francuska jest zmanierowana. W każdym momencie dnia, w każdej okoliczności życia towarzyskiego da mi jedną i tę samą odpowiedź. Włoszka jest żywiołem, naturą samą, a przy tem chodzącą niespodzianką...

— Miasta północne włoskie zwiedziłem niemal wszystkie — są czarujące. Urok ich można porównać z urokiem naszego starego Krakowa, gdzie pod arkadami ukochanych gmachów, u narożników kamienie, których patetyczne skarpy kroczą hardo wdłuż wąskich zygakowatych uliczek, to znów na placach tchnących radośnym ludowym weselem spotyka się tylu dobrych, starych a niekiedy zapomnianych przyjaciół.

— Mimo ludzących analogii architektonicznych, Krakowowi, któremu nigdy nie brakowało łaciny, brak jednak w swych budowlanych zarysach wielkich rzymskich schodów a po ich szerokich stopniach spacerujących kobiet o spojrzeniach i temperamentach Włoszek.

Mój przyjaciel miał rację, dla nas przybyszów z szarego słowiańskiego zachodu, cały urok miast włoskich i tak zwanego włoskiego nieba ogniskuje się niejako w głębokim a namiętym

spojrzeniu kobiety zaalpejskiej. Niebo zaś jak wszędzie niebo — często bywa mroczne.

Uwielbienie, jakie Polacy okazują Włoszkom, ma swe głębsze znaczenie, gdyż podobieństwa, czy sympatie ras istniejące między ludnością Italii i Polski wraz z urokiem signorin, sprawiają, że związki małżeńskie polsko-włoskie przedstawiają się zawsze jako niezmiernie dobrane a potomstwo bywa liczne i bardzo szczęśliwe.

Rozglądając się okiem obcoplemieńca wśród najrozmaitszych osobliwości i dziwów włoskiego ludowego obyczaju, dostrzega się odrazu, że w porównaniu z Francją, narodowy teatr z wyjątkiem musikhallu obliczonego na obcą klientelę, gra we Włoszech podrzędniejszą rolę. Nie mówię to oczywiście o wysoko artystycznych produkcjach scenicznych, wystawiających na użytek elity intelektualnej nastrojowe utwory Annunzia, Maeterlincka oraz innych włoskich czy zagranicznych poetów, ale o realistycznym teatrze współczesnym. Otóż we Włoszech powodem pewnego zaniedbania teatru oraz przedstawień baletowych jest ta okoliczność, że za Alpami znaczenie widowisk teatralnych objęła ulica. Geniusz wysoce kulturalnego narodu włoskiego jest do tego stopnia płodny w pierwiastki, twórcze, że Włoch codziennie i przy każdej sposobności odtwarza niejako ogromną komedię życia, której powszechną scenę tworzy rodzinne miasto. Czemże więc może być scena teatralna wobec publiczności dla której ludzkość cała jest naj-

ciekawszym dramatycznym przedstawieniem?

To fascynujące przedstawienie odbywa się nieustannie na placach miast włoskich. Tam nie istnieje banalna kulturalna rutyna paryska, ku której z konieczności każda cywilizacja prowadzi, ale odgrywa się życie, a życie to Włoch każdy przeżywa, gra i obserwuje jednocześnie.

Nie ulega wątpliwości, że ulica włoska jest w prostej linii spadkobierczynią starożytnego Forum Romanum i że znaczenie jej, dla kształtowania się wewnętrznych stosunków włoskich, jest całkiem zasadnicze. Zauważyłem też, że w żadnym kraju na świecie życie uliczne nie przyczynia się w równym stopniu do wykształcenia zmysłu handlowego ludności, co w miastach włoskich. Handel po francusku „commerce” po włosku „commercio” znaczy po prostu: obcowanie. To też sztuka obcowania z ludźmi na ulicy i ogólne zbratanie się tamże wszelkich warstw i elementów społecznych, wytwarza w oczach zdumionego przechodnia z północy, całe zastępy nieporównanych, w swej przedsiębiorczości i sprycie, że tak powiem, urodzonych handlarzy. Rezultat zaś tej handlowej koedukacji zbiorowej jest ten, że Włoch nie przestaje nigdy ani na chwilę być kupcem. O ile dziś kulturalny Anglik, Francuz czy Belg jest już zanadto cywilizowanym człowiekiem, a osobnikiem zbyt izolowanym życia, aby w odległych, a mało dostępnych krajach, bez pośrednika i Żyda uprawiać rzemiosło handlowe, o tyle dla sprytnego i mniej zmanierowanego Włocha, duchowo i praktycznie stoi otworem świat cały.

Wiadomości ciekawe z bliska i daleka

Postrach Pomorza schwyty z bronią w ręku

Postrachem mieszkańców wsi i miasteczek południowych Pomorza była szajka złodziei i włamywaczy, na czele której stał wielokrotnie notowany przestępca — 28-letni Mikołaj Fiderczuk, z zawodu kupiec.

W roku 1932 Fiderczuk zwolniony został z więzienia, w którym odsiadywał karę za napady bandyckie. Od tego czasu stale przebywał na Pomorzu, gdzie utworzył szajkę bandycką.

Czuąc, że na Pomorzu pali mu się grunt pod nogami, umknął w okolice Warszawy, gdzie ślad za nim zaginął. O ucieczce jego do Warszawy doniósł policji jeden z jego dawniejszych przyjaciół.

Fiderczuk dowiedziawszy się o tem, powrócił na Pomorze, aby rozprawić się

ze zdrajcą, wpadł jednak w ręce policji w Michalu w powiecie świeckim.

Fiderczuk uzbrojony był w broń wojсковą typu niemieckiego, ale nie zdołał jej użyć. Bandytę rozbrojono i skuto w kajdany.

Wilczyca zagryzła dziecko

WARSZAWA. Widownią niezwykle tragicznego wypadku stała się osada Czaplowizna pod Warszawą. Oswojona wilczyca należąca do jednej z mieszkańek osady, zagryzła na śmierć 6-letniego chłopca.

Zona inżyniera, pracującego w jednej

z instytucji w Warszawie, p. Rozalia Wdzicka, otrzymała przed trzema laty od nieznajomym z Kresow szczenię wilczy.

Miała wilczyca pod troskliwą opieką właścicielki doskonale zaklimatyzowała się w Czaplowiznie.

Onegdaj wilczyca rzuciła się na idącego ulicą 6-letniego Jana Majka, synka sąsiadów pp. Wodzickich.

Nim przehodnie zorientowali się w sytuacji, wilczyca przewróciła chłopca i wbiła w jego ciało kły. P. Wodzicka pospieszyła na ratunek dziecku. Zdołała odciągnąć wilczycę.

Ciężko pogryzione i poranione pazurami dziecko przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego, gdzie wkrótce zmarło.

Wilczycę izolowano w specjalnej klatce. Zwierzę będzie najprawdopodobniej przekazane warszawskiemu Zoo.

Gdy żyd jest rzeczoznawcą podatkowym

W Końskich odkryto niezwykle afery podatkową która naraziła Skarb Państwa na kolosalne straty.

Sprawcami jej byli dwaj żydzi rzeczoznawcy, którzy jako mężowie zaufania miejscowego Urzędu Skarbowego oszacowali obroty poszczególnych placówek handlowych dla wymiaru podatkowego. Miało to miejsce w wypadkach zakwestionowania ksiąg handlowych. A ponieważ w tym mocno zażydżonym miasteczku wypadków tych było wiele, więc też i rzeczoznawcy często byli wzywani

do orzeczeń. Orzeczenia te jednak były zależne od łapówek, które opłacali zainteresowani rzeczoznawcom. Łapówki sięgały bardzo wysokich sum.

Afera wykryła się przypadkowo. Poinformował o niej władze jeden z „klientów”, który wpłacił rzeczoznawcom 2.000 zł. Urząd jednak w stosunku do niego odrzucił orzeczenie biegłych, w związku z szeregiem wątpliwości. Klient, uważając się za pokrzywdzonego odkrył całą aferę.

36 aresztowań w dniu jarmarku

ŚWIECIE. W dniu jarmarku w Świeciu przytrzymała policja aż 36 osób z branży kunsztu złodziejskiego, graczy w trzy karty i wszelkiego innego rodzaju jarmarcznych oszustów; między innymi znalazł się jeden (z Grudziądza), który był już 24 razy karany za kradzieże kieszonkowe. Rezultat tych licznych aresztowań był ten, że podczas jarmarku nie zgłoszono ani jednej kradzieży.

Aresztowanie króla cygańskiego

TCZEW. Swego rodzaju sensacją stanowiło przybycie do Tczewa „króla cygańskiego” Kwieka i jego „swity”

A jeszcze większą sensacją stanowiło wkrótce aresztowanie całego dworu cygańskiego wraz z „królem” i osadzenie w areszcie policyjnym. Przyczyną aresztowania Kwieka dotąd nie ujawniono.

1000 żydów z Gdańska osiedliło się w Gdyni

GDAŃSK. Według dotychczasowych obliczeń władz gdańskich, teren W. M. Gdańska opuściło w ostatnich czasach 3.000 rodzin żydowskich.

Nastąpiło to na skutek różnych zarządzeń antyżydowskich.

Czynnikami miarodajne w Gdańsku informują, że z cyfry 3.000 rodzin żydowskich przeszło 1.000 rodzin osiedliło się w Gdyni, reszta zaś rozplynęła się po Polsce, lub wyemigrowała do Stanów Zjednoczonych.

Zwłoki małżonków na dnie doliny

CHELM. We wsi Pniówno w pow. chełmskim w odległości kilkuset kilometrów od szosy Chełm - Wierzbica, dokonano niesamowitego odkrycia.

W dolinie napełnionej wodą w pobliżu lasu należącego do maj. Kamienna Góra, znaleziono zwłoki dwojga ludzi, kobiety i mężczyzny.

Dochodzenia ustaliły, że są to zwłoki małżonków: 70-letniego Szi Hochmana oraz 50-letniej Chany Hochman, mieszkańców wsi Pniówno, którzy byli napadnięci przez bandytów. Zbrodni dokonano prawdopodobnie na tle rabunkowym.

Jeśli dbasz o wojsko ZŁÓŻ DAR na POLSKI BIAŁY KRZYŻ

Straszliwe skutki wybuchu kotła w parowozie

INOWROCŁAW. Onegdaj o godz. 7 rano w zakładach Solway w Inowrocławiu - Matwy nastąpił wybuch kotła parowozu. Wskutek wybuchu 6 osób poniosło śmierć, kilka osób zostało rannych, oraz częściowo uległy zdemolowaniu urządzenia i zabudowania zakładu.

Siła wybuchu była tak wielka, że ciała osób, które poniosły śmierć zostały rozszarpane na kawałki i rozrzuco-

ne na znacznej przestrzeni. Nie można nawet na razie ustalić tożsamości zabitych.

Powodem wybuchu była nadmierna ilość pary dostarczona z kotłowni zakładu do kotła parowozu, który wskutek nadmiernego ciśnienia eksplodował.

Na miejsce katastrofy przybyły władze sądowo - lekarskie.

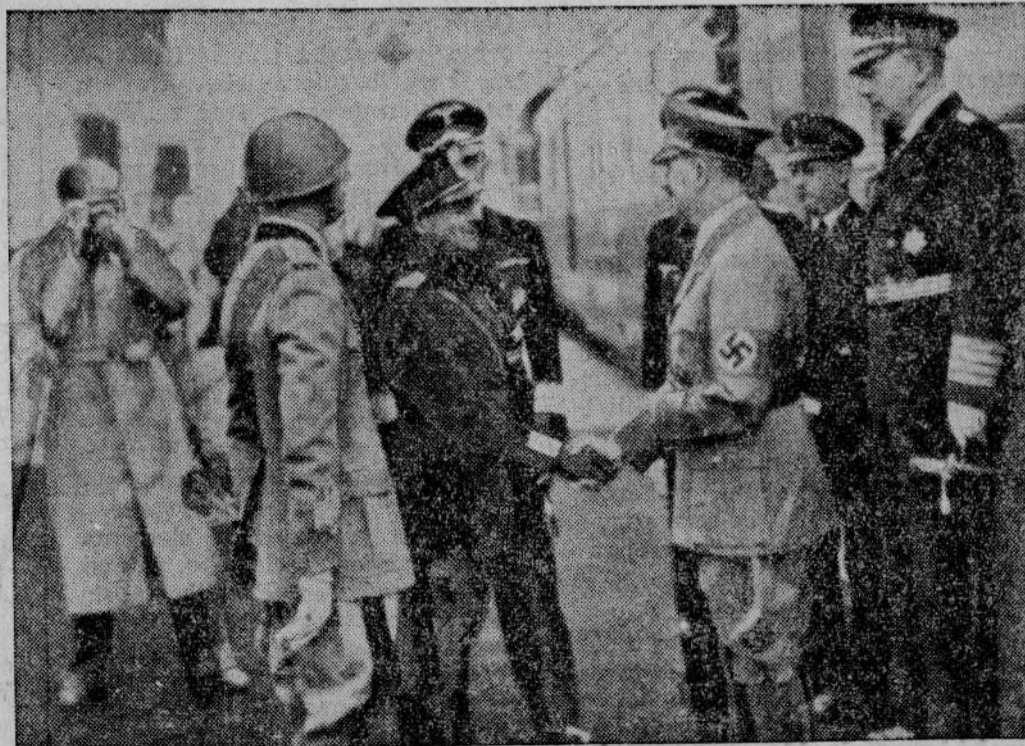
Olbrzymi sukces Targów Poznańskich

POZNAŃ. Mamy już poza sobą kilka dni Targów. Sukces tych dni Targowych jest bardzo duży. Liczny jest zastęp gości zagranicznych oraz przybyła na Targi delegacja litewska.

W dniu Święta Narodowego zjazd do Poznania był olbrzymi. Zjechało moc wycieczek. Przed wejściem na targi od ulicy Bukowskiej i przy Dworcu zachodnim potworzyły się w godzinach popołud-

niowych parki samochodowe liczące setki wozów. Były samochody z Polesia i Tarnopola. Najwięcej było wozów warszawskich i pomorskich. Na Targach pomimo wysokiego wstępnego (2 zł) panował tłok bardzo wielki. W hotelach zajęte były wszystkie miejsca. W restauracjach trudno było znaleźć wolny stółik.

— oOo —

Książę Pistoia i minister Starace witają Hitlera nad granicą włoską na Brennerze

Straszny wypadek

RADUŃ. Śmierć na miejscu poniósł 10-letni syn kolejarza Stanisława Miszka.

Chłopiec sporządził sobie z żelaznej rurki, którą przytwierdził do drewnianej rączki, pistolet i zamknął jeden wyłot żelaznym korkiem. Nawiązywał rurkę prochem, spowodował wybuch, który wysadził żelazny korek. Ugodzony przez korek w czoło chłopiec padł trupem na miejscu.

Podpalił dom aby pozbyć się lokatarki

WILNO. Mieszkaniec miejscowości Kozłany (pow. lidzkiego) K. Kojel, lat 75, w celu uzyskania premii asekuracyjnej oraz dla pozbycia się lokatarki, która mu nie płaciła komornego, podpalił własny dom mieszkalny.

Sędziwego podpalacza aresztowano i osadzono w więzieniu.

Ze świata

WIEDEN. Onegdaj popełnił samobójstwo b. naczelny redaktor „Neue Freie Presse” dr. Stetan von Mueller. Został on po przewrocie wydany z redakcji ze względu na to, że był neofita.

SAARBÜRCKEN. Ewangelicki pastor Reichert został zaaresztowany za uderzenie jednego z członków „Hitlerjugend” w twarz, gdy ten splunął na pastora podczas demonstracji młodzieży hitlerowskiej przed zbrojem na znak protestu przeciw pastorowi, który nie chciał zezwolić na demonstracje hitlerowskie w czasie pogrzebu.

Gdy następnie drugi pastor Weizer z ambony potępił aresztowanie swego kolegi, został on następnego dnia aresztowany.

BERLIN. W nocy z wtorku na środę wydarzyła się na stacji Krzyż na pograniczu polsko - niemieckim katastrofa kolejowa. 11 wagonów wykołysło się i spadło z nasypu. Wypadków w ludziach nie było, jednak szkody materialne są duże. Na skutek wypadku ruch kolejowy na linii Berlin - Piła był przez kilkanaście godzin wstrzymany.

LA HAVANA. W miejscowości Bayamo urodziła Rafaela Casanova, żona jednego z białych kolonistów, siedmioro żywych i zdrowych dzieci.

NOWY JORK. Sensacją dnia jest oświadczenie ambasadora niemieckiego Diechoffa, który zawiadomił sekretarza stanu Hulla, że Niemcy ze względu na trudności finansowe wycofują się z udziału w nowojorskiej wystawie światowej w roku 1939. Pisma uważają to wycofanie za rewanż za odmowę rządu Stanów Zjednoczonych dostarczenia gazu helium dla sterowców niemieckich.

JĘŚLI ONA POWIE...

WSPÓŁCZESNA POWIEŚĆ KRYMINALNA

PRZEKŁAD

EUGENIUSZA BAŁUCKIEGO

I.

Podjeźrzany kufer.

Tego dnia kierownik przechowałni na dworcu „Charing Cross” stale zataczał wielki łuk, przechodząc koło jednej z półek, na której leżały setki kufrów, walizek i pakunków.

— A niech to diabli porwą! — mruknął gniewnie do swojego pomocnika. — Znow nam wepchnęli jakieś paskudztwo!

Jego pomocnik wstał, zbliżył się powoli do kufra, z którego się unosił słodkawo stęchły zapach. Popatrzał uważnie — czarny kufer niczym się nie różnił od tysiąca innych, w każdym razie wyglądał bardzo przyzwoicie; był prawie nowy, świecił okuciami z białego metalu, przy ręczce miał skórzany futerał na bilet wizytowy.

Kierownik przechowalni przemógł niewytłumaczony wstręt, podszedł do kufra i zgiętym palcem wskazującym zapukał w wieko. Rozległ się osobliwy głuchy dźwięk — zdawało się, kufer był czymś wypełniony po brzegi.

Urzednicy zamienili niespokojne spojrenie.

— Wiesz co? Jim? — odezwał się zastępca. — Moim zdaniem trzeba ten kufer usunąć.

— Jak to usunąć?... Przecież dopiero dziś jest oddany na przechowanie! Nie, mój kochany, to wcale nie jest takie proste.

— W takim razie trzeba zawiadomić policję.

Jim trochę przybladł.

— A cóż tu policja ma do gadania?!... — zawołał porywczo. Nagle urwał i po chwili zapytał ciszzej: — Sądysz, że to jest konieczne? A jeżeli się zblamujemy?

W tym momencie odezwał się świeży głos kobiecy.

— Tak, to nikomu nie sprawiłoby przyjemności.

Obaj urzednicy odwrócili się — przy okienku stała młoda kobieta ukazując w uśmiechu dwa rzędy pięknych zębów.

— Może państwo będą łaskawi wydać moją walizkę — dodała uśmiechnięta.

Jim wziął znaczek, rzucił na okiem, potem skinął na pomocnika, podniósł razem z nim kufer, o którym była mowa przed chwilą, i postawił go na ladzie przed okienkiem. Następnie zdjął zeń duplikat znaczka, przymocowany szpilką i coś mruknął z niechęcią.

Dziewczyna spojrzała ze zdziwieniem.

— To nie mój kufer, — powiedziała unosząc brwi. — Ja miałam walizkę. Stoi na trzeciej półce od dołu... O, tam! — wskazała ręką. — Ta mała... Niech pan porówna liczby na znaczkach.

Jim obrócił w palcach znaczek otrzymany od klientki, porównał z drugim, który odpiął od kufra.

— Popłatałem ostatnie cyfry — przyznał nieco zakłopotany. — Bardzo panią przepraszam...

Zdjął z półki małą elegancką walizkę i postawił ją obok czarnego kufra.

W tym momencie z głębi przechowalni nadszedł Bill.

— A ja ci mówię, że ten kufer jest mocno podejrzany — rzekł do kolegi. — Trzeba koniecznie zawiadomić policję!

— Oczywiście! — podchwycił Jim. — Przecież mieliśmy nieraz wypadki. — Widocznie chciał pogawędzić z dziewczyną, bo dodał, zwracając się do niej bezpośrednio. Pani nie ma pojęcia, jakie czasem zdarzają się u nas historie!

— Naprawdę? — zapytała dziewczyna.

Bill nie wywarł na niej zbyt dodatniego wrażenia — przede wszystkim zanadto zadzierał nosa, a Kate Sparks tego nie lubiła. Zresztą niedawno miała stryja w Scotland

Yardzie, nauczyła się rozpoznawać takich ludzi!

Odczepiła markę od swojej walizki i wetknęła ją bezwiednie do kieszeni.

— Jeśli z tym kufrem rzeczywiście coś się stanie, dowiem się o tym jutro z dzienników. Do widzenia.

Udała się do najbliższej budki telefonicznej, połączyła się ze Scotland Yardem. Centrala dała jej dalsze połączenie.

— Hallo, stryju! — zawołała. — Jestem z powrotem!

— Doskonale! — odezwał się głos inspektora Sparksa. To bardzo miło z twojej strony. Idź szybko do domu, zaraz kończę urzędowanie i też przyjdę.

— Dobrze. Ale słuchaj, stryju, byłam świadkiem zabawnej historii... — zaczęła dziewczyna, lecz Sparks przerwał pośpiesznie.

— Przepraszam cię, moje dziecko wzywają mnie służbowo. Pomówimy o tym w domu.

Usłyszała cichy trzask, połączenie zostało przerwane!

Wzruszyła ramionami, powiesiła słuchawkę i szybkim krokiem opuściła dworzec kolejowy. Na widok barwnych, wiele obiecujących plakatów kinowych zapomniawszy od razu o czarnym kufrze i o znaczkach z przechowalni bagażu.

Znow tajemniczy kufer...

Wriggs, policjant pełniący służbę na dworcu zsunął nieco czapkę z czoła i potarł nos w zadumie. Po paru chwilach mruknął coś niewyraźnie i znow się zamyślił. Uplęnięto jeszcze kilka sekund, Wriggs popatrzył na zegarek — dochodziła pierwsza. Połowa dyżuru zeszła mu na załatwianiu czynności służbowych mało skomplikowanych, lecz bardzo różnorodnych i pochłaniających dużo czasu, więc dopiero teraz mógł się zająć tajemniczym kufrem.

Jim i Bill spostrzegli, że policjant jest też bezradny.

Właściwie trzeba to otworzyć — zauważył wreszcie Wriggs. — Ten kufer, moim zdaniem, nie może tak stać dłużej.

Bill wyjął z szuflady cały pęk kluczy i zbliżył się z nimi do czarnego kufra.

— Zaraz, zaraz! Nie tak prędko, mój panie! — zawołał Wriggs, odsuwając na bok urzednika. — Kto wie, co tam jest w środku! Może lepiej dać spokój...

— Nie, to w żadnym wypadku nie może zostać w przechowalni — sprzeciwił się urażony Bill.

— Zupełnie słusznie — odparł Wriggs. — Ale tą sprawą musi się zająć policja kryminalna... Okaże się z pewnością, że alarm był fałszywy, jednak nie mam prawa postąpić inaczej. Zatelefonuje do policji kryminalnej.

Po powrocie przysiadł na skraju lady, wyjął papierosa z za mankieta i zaczął palić w milczeniu. Bill i Jim poszli za jego przykładem. W gruncie rzeczy mogli zamknąć okienko i pójść do domu, ponieważ ostatni pociąg już dawno przyszedł, lecz przykuła ich do miejsca ciekawość.

Sierżant obejrzał kufer ze wszystkich stron, nie dotykając go jednak, chrząknął zagadkowo i pokręcił głową. Wreszcie przerwał milczenie, potęgując wrażenie tajemniczości i zapytał o blaszany znaczek

Przed dworcem zatrzymał się samochód.

Wriggs wstał i odrzucił papierosa. Przyjechał sierżant policji kry-

minalnej z najbliższego komisarjatu.

z numerem, który powinien był się znajdować na każdym przedmiocie, oddanym na przechowanie.

Jim mocno poczerwieniał i spojrzął na kolegę. Bill spuścił oczy. Przykro było przyznać się do zamiany i następnie do zgubienia marki z numerem.

— O niczym nie wiemy! — szybko porozumieli się wzrokiem, lecz dla zachowania pozorów rozpoczęli gorliwe poszukiwania.

Sierżant policji kryminalnej zaczął się gniewać.

— Ładnie tu gospodarujecie, moi panowie... — mruknął. — Czy wiecie przynajmniej, od kiedy ten kufer tu jest?

— Nie — odparł prostodusznie Jim.

Bill trącił go ukradkiem i rozpoczął obszernie przemówienie, z którego wynikało, że kufer tu jest mniej więcej od tygodnia. W rzeczywistości nic nie wiedział, ale ze względu na swoje stanowisko uważał udzielenie informacji za nieodzowną konieczność.

— Kiedy panowie zauważyli, że tu coś jest nie w porządku?

— Dziś od samego rana — odpowiedział Jim.

— Zabrać walizę, czy tu zostawić... — rozważał na głos sierżant.

Jednak postąpił inaczej: podszedł do telefonu, połączył się ze Scotland Yardem i złożył krótki treściwy meldunek.

Obaj urzednicy przechowalni słuchali z zapartym tchem — zanosilo się na wielkie wydarzenie. Bill cieszył się, obliczając w myśli, jaką ilość papierosów i cygar zbierze jutro od żadnych sensacji dziennikarzy. Zapomniał, że już dawno może iść do domu.

Scotland Yard zaczyna działać

W opustoszałym hallu zadudniły pośpieszne kroki, odbijając się dźwięcznym echem pod wysokim sklepieniem.

Sierżant ze wzrastającym zdziwieniem przypatrywał się nadchodzącej grupie, a gdy rozpoznał niektóre postacie, wyprężył się na baczność.

— Same grube ryby... — szepnął w podnieceniu do Wriggsa.

Byli to istotnie najpoważniejsze postacie Scotland Yardu. Na czele kroczył mężczyzna atletycznej budowy w cywilnym ubraniu — Fred Humphreys, naczelnik urzędu śledczego do spraw kryminalnych. Obok niego — ukrywając podniecenie pod maską zimnej ironii — szedł szef bezpieczeństwa Foskins, najpopularniejsza postać z „Wielkiej Piątki” Scotland Yardu, po drugiej stronie Humphreysa sunął kierownik pierwszego okręgu Alfred Wood, wysoki mężczyzna o suchej twarzy aktora, który w mundurze wydawał się jeszcze szczuplejszy, niż był w rzeczywistości. Dalej postępował tłum pracowników technicznych, fotografów, daktyloskopów i dwie stenotypistki, pochód zamykał mały tęgny lekarz policyjny — przebiegał prędko krótkimi nogami i paląc grube cygaro, starał się stłumić ziewanie.

Humphreys przywołał sierżanta i słuchając jego meldunku, patrzył uważnie na kufer. Prześlizgnął się obojętnym spojrzeniem po Wriggsie, następnie skinął ledwo dostrzegalnie na Wooda, który odciągnął w kąt przechowalni obu urzedników i zaczął ich przesłuchiwać.

Na drugie skinięcie Humphreysa technik zabrał się do roboty, manipulując ostrożnie przy zamku. Wreszcie wieko kufra z cichym trzaskiem uniosło się nieco w górę i po

sali rozlał się silny zapach zgnilizny.

Humphreys pochylił się, palcami prawej dłoni, obciągniętej rękawiczką, odchylił powoli wieko, odsunął na bok górną warstwę grubego czarnego papieru, używanego do pakowania większych przedmiotów — pod nim leżały zwłoki ludzkie.

Zapanowała cisza. Obaj urzednicy przechowalni znieruchomieli, nawet Wood przerwał przesłuchiwanie.

Po chwili Humphreys cofnął się w milczeniu o krok. Z kolei wystąpił lekarz policyjny.

— Sierżancie! — zawołał zbliżając się do kufra. — Światło i jakiś stółek!

Zakasał rękawy, z małej walizki podręcznej wyjął gumowe rękawiczki, naciągnął starannie i przystąpił do badania zwłok. Grzebiąc krótkimi lecz niezwykle zwinnymi palcami, wydawał nieartykułowane dźwięki odpowiadające prawdopodobnie wynikom poszczególnych momentów badania. Nawet nie zaszczycił spojrzeniem małej grupki ludzi, która dopiero teraz weszła do przechowalni i ustawiła się w niewielkim oddaleniu po drugiej stronie kufra. Byli to urzednicy Instytutu Patologicznego ze specjalną trumną.

Wreszcie lekarz się wyprostował.

— To jest kobieta, — powiedział.

— Jeszcze nie stara, ma ciemne włosy. Została zabita jakimś ciężkim przedmiotem, czaszka jest zupełnie rozwalona

— Jak długo tu leży? — zapytał Humphreys.

Lekarz zawahał się chwilę.

— Nie chciałbym pana wprowadzić w błąd, szefie. Mógłbym to ustalić dopiero po sekcji, sądząc jednak, że dłużej niż tydzień.

Czekał na dalsze pytania, lecz Humphreys zwrócił się do Wooda — wobec tego lekarz zdjął rękawiczki gumowe, zapakował swoją walizkę i opuścił pośpiesznie przechowalnię dworcową.

— Kto jest dziś wolny? — zapytał Humphreys.

Wood zastanowił się.

— Braddock — odparł po chwili.

— Dobrze — powiedział Humphreys. — Proszę go zawiadomić.

Sklonił się i wyszedł, pozostawiając załatwienie dalszych czynności funkcjonariuszom policji oraz Instytutu Patologicznego. Wsiadł w potężny samochód Scotland Yardu i odjechał.

— Kto jest dziś wolny? — zapytał Humphreys.

Wood zastanowił się.

— Braddock — odparł po chwili.

— Dobrze — powiedział Humphreys. — Proszę go zawiadomić.

Sklonił się i wyszedł, pozostawiając załatwienie dalszych czynności funkcjonariuszom policji oraz Instytutu Patologicznego. Wsiadł w potężny samochód Scotland Yardu i odjechał.

Człowiek, osiwiły w służbie, jest dotknięty boleśnie

— Daj mi jeszcze trochę ryżu z miodem, moje dziecko — powiedział inspektor Sparks, potem wstał nieco zamyślony i udał się do swojego gabinetu, z którego rozległ się ostry i nagły dzwonek telefonu — nie lubił, jeśli mu coś przeszkadzało, gdy siedział przy stole.

Kate przyrządziła porcję dętego ryżu z miodem i ledwo ją postawiła przy nakryciu stryja, już powrócił. Zauważyła ze zdziwieniem, że nos mu poczerwieniał, co było oznaką wściekłości.

— Czy coś się stało? — zapytała łagodnie.

— Morderstwo prawdopodobnie — odparł Sparks ściągając brwi. — Ale nie o to chodzi, tylko...

— Rozumiem — wtrąciła z westchnieniem Kate. — Znow ten Wood!

— Tak, moje dziecko, znow ten Wood! Morderstwo, jak powiedziałem... Na dworcu Charing Cross znaleziono zwłoki w kufrze... —

(Ciąg dalszy nastąpi)

KRONIKA

Kalendarzyk

9
MAJ

Poniedziałek

Grzegorz Naz. b.
Słowiański: Bożydora.
Słońca wsch 3,25 zach 19,15
Księżycyca wsch 13,57 zach 1,33

Kronika historyczna.

- 1434. Jagiello zatwierdza przywileje dla Krakowa.
- 1794. Lud warszawski stawia szubienicę Tar-gowiczanom i sędzi ich.
- 1936. Proklamacja Cesarstwa Rzymskiego.

10
MAJ

Wtorek

izydora, rolnika Antonina
Słowiański: Cierpimira
Słońca wsch 3,51 zach 19,15
Księżycyca wsch 15,10 zach 1,54

Kronika historyczna.

- 997. Bolesław Chrobry wykupuje z rąk Pru-saków zwłoki zamordowanego św. Woj-ciecha.
- 1034. Śmierć Mieczysława II Gnuśnego.
- 1667. Zgon Marii Ludwiki, żony Jana Kazim.
- 1808. Tak zw. Konwencja bajonńska między Napoleonem a królem saskim.
- 1871. Zawarcie pokoju między Francją a Niemcami.
- 1887. Zmarł w Turcji dyktator M. Langiewicz.

WĄBRZEŻNO

● Nowa powieść. Zwracamy uwagę naszych czytelników na naszą nową nadzwyczaj cieka-wą i wzruszającą powieść całostronicową pt. „JESLI ONA POWIE” z której drukiem rozpoczynamy w dzisiejszym numerze i której dalszy ciąg ukaże się regu-larnie w wszystkich dalszych numerach „Głosu Pomorza”.

● Akcja Katolicka donosi, że kiermasz pa-rafialny odbędzie się 3 lipca. Uprasza się wo-bec tego w tym dniu nie urządzać żadnych in-nych imprez.

(—) Ks. Zaremba, asystent.
(—) Leon Schwarz, burmistrz prezes

Wakacje w szkołach.

W roku bieżącym wszelkie zajęcia w szkolnictwie państwowym i prywatnym zakończone będą w dniu 25 czerwca. Wakacje letnie potrwać do dnia 2 września.

● Publiczna Czytelnia Urzędnicza. Komi-sja Porozumiewawcza Ugrupowań Urzędni-czych w Wąbrzeźnie zorganizowała Publicz-ną Czytelnię Urzędniczą, która mieści się w hali gimnastycznej przy Powszechnej Szkole żeńskiej — wejście z ulicy Wolności.

Zgłoszenia nowych członków Czytelni przyjmują prezes Komisji Porozumiewaw-czej lub gospodarz Czytelni.

Nieczłonkowie korzystający z publicznej Czytelni Urzędniczej, placą 10 groszy za każdorazowy wstęp do Czytelni.

Komisja Porozumiewawcza Ugrupowań Urzędniczych

(—) Prof. Berndt, gospodarz Czytelni
(—) Kurzyński J., prezes

● Uzgodnił nazwisko z trybem życia. Kurał Antoni, ostatnio zamieszkały w Lopot-kach, obecnie bez stałego miejsca zamieszka-nia, odziedziczył widocznie z nazwiskiem wrodzone zainteresowanie do kur i drobiu w ogólności, miastety jednakowoż do kur i drobiu stanowiącego obcą własność.

Wyspecjalizował się mianowicie w kra-dzieży tych miłych i wielce pożądaných zwierz-zątek, które umie uprzątnąć z obcych kurni-ków z wyprawą istnego „specja” w po-każnych ilościach, bo po kilkadziesiąt sztuk odrazu.

Karany już kilkakrotnie za tego rodzaju przewinienia, stoi obecnie znowu w podejrze-niu dopuszczenia się masowych kradzieży kur

Działalność jego jest szeroka, bo rozciąga się na kilka powiatów. Aczkolwiek nie posia-da obecnie żadnego stałego miejsca zamiesz-kania i pomiędzy odsiedzeniem jednej a dru-giej kary pozostaje mu mało wolnego czasu, działa błyskawicznie, potrafi oskubać łup starannie w tajemniczych miejscach i odsta-wić towar przyzwoity, nadający się do sprze-daży na targach w większych miastach a na-wet do eksportu.

Fach ten musi się jemu dobrze opłacać, gdyż nie sprawiło mu trudności ostatnio na

Pierwsza tegoroczna ofiara sportu wodnego

17-letni ginazjasta utonął wskutek wywrócenia kajaku

W niedzielę po południu około go-dziny 16.30 wyjechali kajakiem na je-zioro zamkowe Włodzimierz Litkiewicz, uczeń klasy czwartej gimnazjalnej oraz dawniejszy jego kolega gimnazjalny Ostrowski Bolesław z pobliskiego Myśli-wca.

Kajak zaopatrzony był w żagiel, nie był jednakowoż dostosowany do żagla przez odpowiedni balast (t. zw. mieczy-ki). Nieobeznani dostatecznie z prowa-dzeniem ozaglowanego kajaka młodzi sportowcy manewrowali przy silnym wietrze tak nieszczęśliwie żagle, że kajak w cieśninie pomiędzy browarem a mleczarnią się przewrócił i chłopcy wpa-dli do wody.

Ostrowski dopłynął w lodowate zim-nej wodzie do brzegu, Litkiewicz nato-miast trzymał się przewróconego kajaku wołając rozpaczliwie o pomoc, gdyż nie umiał pływać. Po pewnym czasie kajak poszedł na dno pociągając za sobą nie-szczęsnego młodzieńca.

Tonącemu w odaleniu ca. 15 mtr. od brzegu usiłował przyjść na pomoc mieszk-aniec Browaru p. Sulerzycki, rzucając się w pław w wodę.

Lodowate jednakowoż zimno wody jeziora tak go ubezwładniło, że począł sam tonąć i z ledwością uratował się dzięki pomocy nadbiegłych wędkarzy.

Litkiewicz utonął i dopiero po upły-wie z godzin wyłowiono siecią jego trupa.

Nieszczęśliwy spiot okoliczności sprawy, że krótko przed wyruszeniem na przejazdkę kajakiem sp. Litkiewicz po-zegnał się z ojcem swoim, kierownikiem Szkoły Powszechnej w Kamionce pow. Torun, który przybył do Wąbrzeźna na imieniny swagierki i którego odprowa-dził na stację kolejki miejskiej.

Nie odczekał odjazdu kolejki i śpie-szył się na nieszczęsną wyprawę na je-zioro, na jaką go jakoby fatum złowrogie pchało.

Wypadek ten niech będzie przestro-gą, że nie należy lekceważyć niebezpie-czeństwa sportu kajakowego, którego z zasady winni używać tylko sportowcy, który umieją dobrze pływać.

A w żadnym razie nie winni się w dodatku posługiwać żagle na kajaku nieobeznani z obsługiwaniem go, gdyż żagiel potęguje niebezpieczeństwo jazdy na kajaku, przedstawiającej zawsze pew-ne ryzyko ze względu na małą objętość łodzi kajakowej i łatwość wywrócenia się wskutek nieuwagi, nieodpowiednego manewrowania, lub zderzenia się.

Oby ta młoda ofiara niebezpiecznego żywiołu była pierwszą i ostatnią tego-rocznego sezonu sportu wodnego.

swoją obronę przed Sądem ekspensować gła-dkie 50 złotych

Niewątpliwie obecnie przeciw niemu pro-wadzone dochodzenia ujawnią ciekawy ma-teriał i uwydatnią „wielostronną” działalność karalną Kurala.

● Kradzież drzewa. Leon Sliwiński i Franciszek Bukowski z Wąbrzeźna wybrali się do lasu walczyckiego na eksploatację drze-wa, za co skazani zostali przez Sąd Grodzki każdy na 2 tygodnie aresztu.

Wykonanie kary zawieszono im na okres lat 2.

● Remont roweru obcym kosztem. By naprawić swój rower tanim kosztem Wier-zbiński Jan z Wąbrzeźna zabrał z składu p. Cichockiego widełki rowerowe, za co naraził się na karę jednego miesiąca aresztu, z za-wieszeniem wykonania kary na 2 lata.

Dzień lasu w Publicznej Szkole Powszech-nej Męskiej Nr 1 w Wąbrzeźnie. W sobotę, dnia 30 kwietnia obchodziła szkoła powszech-na męska Nr 1 doroczny „Dzień lasu”. Mło-dzież zasadziła na dziedzińcu szkolnym kil-kanascie drzewek. Następnie udali się uczniowie pod przewodnictwem p. Kierownika Na-łęczca oraz Grona Nauczycielskiego do lasu we Wroniu, gdzie rozpoczęła się właściwa uroczystość. Uczniowi: Bieńkowski z klasy Va i Rybziegler z klasy VII wygłosili wiersz opiewające piękno i czar lasu polskiego.

Prezes „Kółka Płzycodniczego”, uczeń klasy VII Józef Sarzyński, omówił znaczenie lasu dla społeczeństwa i Państwa, pouczal swych kolegów jak się należy w lesie zachowywać i wniósł trzykrotny okrzyk „Darz Bór”. Chór szkolny odśpiewał pod batutą p. Kiero-wniko Nałęczca kilka okolicznościowych pie-sni. Następnie zasadziła młodzież dziesiątki drzewek w miejscu wskazanym przez p. leś-niczego Hoffa z Wronia. P. Kierownik Nałęcz podziękował serdecznie p. Leśniczemu za starania i okazaną młodzieży pomoc i dał ha-sło do powrotu. Klasy pierwsze i drugie obchodzily „Dzień Lasu” we własnym zakre-sie w parku i na dziedzińcu szkolnym.

● Ze sportu. Ze względu na niewykończe-nie robót rozpoczętych w Klubie Wioślarskim „Vambresia, otwarcie sezonu wiosłarskiego — odbędzie się w najbliższym czasie w miesiącu maju.

Zarząd

● Dziś premiera wspaniałych dwóch filmów w jednym programie w kinie „SŁOŃCE”.

Pierwszy „KSIAŻĘ X”, film, który da nam możność zachwycania się ewolucjami słynnej na całym świecie lyżwiarki, wielokrotnej mistrzyni olimpijskiej Soni Henie na tle baletu rosyjskiego na lodzie złożonego z 300 kozaków. Partnerem Soni jest Tyrone Power, ulubieniec kobiet.

Drugi „NA DRAPACZU CHMUR”, to wspaniały film rewiewo - muzyczny, w którym u-

dział biorę setki najpiękniejszych i najlepszych tancerek.

Film ten każdemu zaimponuje rozmachem muzyką i bogactwem wystawy.

Zapowiadamy: „TRAFALGAR”.

Z POWIATU

● Naczelnik Urzędu Skarbowego w Wą-brzeźnie podaje do wiadomości zainteresowa-nym, że będzie przyjmował interesantów w następujących Zarządach Gminnych lub Miejskich w następujących dniach:

Dnia 16 maja 1938 roku od godziny 10,00 do 13,00 Zarząd Miejski Golub.

Dnia 18 maja 1938 roku od godziny 10,00 do 13,00 Zarząd Miejski Kowalewo;

Dnia 23 maja 1938 roku od godziny 10,00 do 13,00 Zarząd Gminy Książki.

Podane zawiadomienie, że naczelnik będzie przyjmował interesantów w Zarządzie Gmin-nym w Kowalewie, w dniu 12 maja 1938 roku było omyłkowe.

NIEDZWIĘDZ.

— Niedozwolona samopomoc. Chcąc się pozbyć w prymitywny sposób niewygodnego lokatora, rolnik Franciszek Stempski usunął z mieszkania Drzewieckiego drzwi, by zmusić go w ten drastyczny sposób do opróżnienia wynajętych od Stempskiego ubikacyj.

Sąd Grodzki w Wąbrzeźnie, przed któ-rym stanął Stempski w ubiegły piątek, uznał interwencję jego jako nieprawną i skazał go za tę samowolę na 2 tygodnie bezwzględ-nego aresztu.

ZASKOCZ.

— Ukarana zachłanność. Przybywszy do Wąbrzeźna na jarmark, Błażejewski i Sie-radzki Roman odwiedzili ziomka, mistrza rzeźniczego p. Fijałkowskiego, by spożyć u niego treściwe śniadanie i nabrać sił do tar-gowania się.

Ugoszczeni hojnie odwiedzili się za okazaną im gościnność przez przywłaszczenie sobie sporego kawała boczką i kilka sporych kiełbas.

Nieprzyzwoitość tę uznał sędzia Sądu Grodzkiego w Wąbrzeźnie, przed którym stanęli w ub. piątek, za prostą kradzież i skazał Błażejewskiego na karę 1 miesiąca bezwzględ-nego aresztu, Sieradzkiego natomiast na ty-leż z zawieszeniem kary na okres 2 lat.

ZIELEŃ.

— Ukarana nieuwaga automobilisty. Pe-dząc z nadmierną szybkością kierowca sa-mochodu ciężarowego Błazkiewicz Franci-szek z Torunia najechał na p. Górską Rozalię, zamieszkałą w Zieleniu, za co skazany został przez Sąd Grodzki w Wąbrzeźnie na 100 złotych grzywny lub 10 dni aresztu bez zawieszenia kary.

Łańcuch ofiar

dla członków Kat. Stow. Modzieży Męsk. mających wyjechać na ogólnopolski Zlot KSM. M. w Częstochowie, który odbędzie się w dniach 17 i 18 września rb.

Wezwany przez p. Stienssa, składam na KSM 5,— zł i proszę Panów Napierałę Wik-tora, Isbrandta Leona i Dutkiewicza o podję-cie wezwania i ufundowanie dalszych ogniw w łańcuchu.

Kwaśny.

Ze względu na cel, jaki przyswieca or-ganizatorom łańcucha, uprzejmie prosimy o podtrzymanie ciągłości ofiar, chociażby groszowych. Pamiętajmy, że ofiara nasza przyczyni się do tego, że młodzież nasza chociaż raz jeden w życiu złoży hold Kró-lowej Korony Polskiej na Jasnej Górze.

Łaskawie zaofiarowane sumy prosimy złożyć na ręce Asystenta Kościelnego Od-działu KSM. M. Ks. T. Grzechowskiego.

RADIO

WTOREK, dnia 10 maja 1938 roku.

6,15 Audycja piranna, 6,20 Gimnastyka, 6,40 Muzyka, 7,00 Dzennik poranny, 7,15 Muzyka, 8,00 Audycja dla szkół, 11,00 Audycja dla po-borowych, 11,15 Audycja dla szkół, 11,40 Muzyka salonowa, 11,57 Sygnał czasu, 12,03 Audy-cja południowa, 15,30 Wiadomości gospodarcze 15,45 Audycja dla dzieci, 16,05 Przegląd akt. fin. - gosp., 16,15 Koncert, 17,00 Odczyt, 17,10 Felieton 17,30 Polskie pieśni o wiosnie i miło-ści, 18,00 Pogadanka aktualna, 18,10 Wiado-mości sportowe, 18,20 Skrzynka techniczna, 18,35 Program na jutro, 18,45 Audycja dla wsi, 19,10 Dialog literacki, 19,40 Pogadanka aktual-na, 19,50 „Kalejdoskop”, 20,45 Dziennik wie czorny 20,55 Pogadanka aktualna, 21,00 Kon-cert symfoniczny, 22,00 Muzyka taneczna.

RUCH TOWARZYSTW.

— UWAGA! Cech szewski.

Walne roczne zebranie Cechu szewskiego od-będzie się w poniedziałek dnia 9 maja o godzi-nie 13,00 w lokalu p. Klimka ulica M. J. Piłsud-skiego obok poczty. Z powodu ważnych spraw przybycie wszystkich członków konieczne.

Zarząd

— Zebranie Samodzielnych Rzemieślni-ków Chrześcijan — Koło Wąbrzeźno odbę-dzie się we wtorek dnia 10 maja o godz. 20 (8 wiecz.) w lokalu p. Napierały. Bardzo in-teresujący referat wygłosi referent z poza członków koła. Wobec tego prosí o gremial-ne przybycie wszystkich członków i sympat-tyków

Zarząd.

Giełda zbożowa

Placono złotych za 100 kg.

Ziemiopłody	Bydgoszcz 6. 5.	Poznań 6. 5.
Zyto	20,75—21,00	20,00—20,25
Pszonica	24,20—24,75	24,75—25,25
Jęczmień brow.	17,00—17,25	16,50—17,00
Jęczmień jednolity	17,00—17,50	17,25—17,50
Owies	17,75—18,25	16,50—17,00
Rzepak zimowy	51,00—53,00	54,50—55,50
Rzepak	55,00—57,00	—
Mak niebieski	103,—108,	78,00—82,00
Gorzeyca	32,00—36,00	33,00—35,00
Peluszka	22,50—23,50	51,00—52,00
Siemka lizana	48,00—51,00	00,00—00,00
Wyka	21,00—22,00	23,00—25,00
Groch polny	23,00—23,00	26,50—27,50
Groch Viktoria	22,00—25,00	29,50—31,00
Groch Folgera	23,50—25,50	23,00—25,00
Łubin tółty	13,50—14,00	13,50—13,75
Łubin niebieski	12,75—13,25	14,25—14,75
Koniczyna erwd.	230,—245,	220,—240,
Koniczyna czerw.	130,—140,	90,00—100,00
Koniczyna biała	210,—230,	200,—230,

POZNAŃSKIE TARGOWISKO MIEJ-SKIE.

Poznań, dnia 4. 5. 1938 r.
Placono za 100 kg. żywej wagi.

Świnie:	
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi	76—78
Maciory i późne kastraty	76—86
Krowy:	
Wytuczona pełnomięsiste	62—70
Tuczona mięsiste	52—58
Nietuczona dobrze odżywiana	58—44
Cielęta:	
Najprzedniejsza cielęta wytuczona	90—98
Tuczona cielęta	78—82
Woly:	
Pełnomięsiste wytuczona nieopręgo-we	64—68
Mięsiste tuczona młodsze do lat 3.	54—60
Mięsiste tuczona starsze	40—52
Miernie odżywione	40—44

Na kanonizację św. Andrzeja Boboli

Dumą dziś wzbiera serce Polaka,
Ze kraj ojczysty wydał rodaka,
Który przysporzył mu na świat cały
Promieniejące świetnością chwały.

Boska sprawiła łaska i wola,
Ze jezuita Andrzej Bobola
Oddając Panu swą duszę czystą,
Palmę męczeństwa zdobył wieczystą.

Cierpiał katusze niewysłowione
Za Wiary świętej mężną obronę,
Za odszczepieńców też nawracanie,
By im zgotować w niebie mieszkanie.

Strasznie to wrogów jego drażniło
Więc piekło z tortur co wymyśliło
W szale wściekłości Mu zadawano,
Całutkiś ciało pokryto raną.

Widząc kozackich katów czereda,
Ze Andrzej wiary swej wydrzeć nie da,
A ulność w Bogu się nie zachwiała,
Straço — śmiertelny cios mu zadała.

Tak się Boboli skończyło życie. —
Runął na ziemię, którą obficie
Krwiał swą zbroczył. A nie zaznały

Zwłoki spokoju, lecz się tulały.
Jednak spoczęły one nareszcie
Staraniem Papieża w Wiecznym Mieście.
Błogosławionym był już uznany
I w całym kraju wciąż otaczany.

Świeżo Namiestnik zaś Chrystusowy
Mocą najwyższej Kościoła głowy,
Gdy naród kornie Go o to prosił,
Bobole świętym Pańskim ogłosił.

Ten, który zawsze dobrze nam życzył,
W Polski patronów poczet zaliczył, —
Za to Mu splećmy haracz wdzięczności
I dochowajmy trwałej wierności.

Tym więcej, że nasz Papież łaskawy
Relikwie przewieźć wnet do Warszawy,
Pozwolił, iżby tak z każdej strony,
Dostęp pielgrzymom był ułatwiony.

A nowy Patron nasz możny w niebie,
Oby swój naród w każdej potrzebie,
Wspierał skutecznie i pieczęją Swoją,
Niepodległości był mu ostoją!
Jan Rakowski — Grudziądz

Zryczałtowany podatek od obrotu

W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polski z dnia 7 kwietnia 1938 nr 25 poz. 205 ukazało się rozporządzenie o zryczałtowanym podatku przemysłowym od obrotu na rok 1938.

Par. 1 tego rozporządzenia przewiduje opodatkowanie podatkiem zryczałtowanym przemysłowym od obrotu na rok 1938 wszystkich tych przedsiębiorstw, które podlegały temu podatkowi w roku 1936 i 1937 w tej samej wysokości.

Par. 2 z wymienionych w par. 1 rozporządzenia niniejszego przedsiębiorstw wyłączone są od płacenia podatku w formie ryczałtu:

a) przedsiębiorstwa, które zostały lub zostaną przejęte przez spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie i inne osoby prawne, obowiązane do publicznego ogłoszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia.

b) przedsiębiorstwa, których obrót za rok podatkowy 1936 lub 1937 po włączeniu obrotów artykułami podlegającymi scalonemu podatkowi przemysłowemu przewyższał kwotę 50 tysięcy złotych lub był co najmniej o 25 procent wyższy od obrotu przyjętego za podstawę do wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za rok podatkowy 1935, przy czym ustalenie tej kwoty obrotu powinno opierać się wyłącznie na danych uzyskanych z zeznań płatnika, z ksiąg, zapisków i innych pisemnych materiałów informacyjnych.

c) przedsiębiorstwa, które w terminie do dnia 1 maja 1938 roku złożyły właściwemu urzędowi skarbowemu piśmienny wniosek o wyłączenie ich w roku podatkowym 1938 od opłaty zryczałtowanego podatku, przy czym wniosek taki nie podlega opłacie stempowej (art. 142, punkt 1) ustawy o opłatach stempowych.

d) przedsiębiorstwa prowadzone w roku 1938 pod inną firmą, lub przez inną osobę niż w roku 1937, jeżeli zmieniły przedmiot swej działalności w roku 1937.

e) przedsiębiorstwa, które do dnia 1 maja 1938 roku złożyły właściwemu urzędowi skarbowemu pisemne oświadczenie, że od początku 1938 roku prowadzą prawidłowe księgi handlowe w rozumieniu art. 81 odryncacji podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 roku poz. 134 nr 14) bądź co do których urząd skarbowy stwierdzi, że księgi są prowadzone od początku roku 1938.

f) przedsiębiorstwa, które na rok podatkowy 1938 powinny nabyć świadectwa przemysłowe wyższych kategorii od przewidzianych w par. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 lutego 1936 roku (Dz. U. R. P. nr 10 poz. 98 par 3). O wymiarze podatku zawiadamia się płatników za pomocą nakazów płatniczych.

Nakazy płatnicze powinny być doręczone płatnikowi do dnia 15 maja 1938 roku Par. 8. Od nakazów płatniczych na zryczałtowany podatek służy płatnikom prawo wnoszenia odwołań w terminie dni 30 od doręczenia nakazu płatniczego.

Odwołania mogą dotyczyć wyłącznie pociągnięcia przedsiębiorstwa do opłaty zryczałtowanego podatku wbrew przepisom par. 1 i 2 rozporządzenia niniejszego. Odwołania nie odpowiadają temu warunkowi pozostawia urząd skarbowy bez rozpatrzenia zawiadamiając o tym płatnika.

Nadto w terminie do dnia 15 czerwca 1938 roku służy płatnikom prawo wnoszenia zażaleń w sprawie wyłączenia przedsiębiorstwa od opłacania podatku w formie ryczałtu oraz w sprawie niezaliczenia przedsiębiorstwa do rzędu przedsiębiorstw opłacających, zryczałtowany podatek w myśl rozporządzenia niniejszego.

Uprawa lucerny

Ażeby lucerna rosła należy i wytrwała kilka lat, musi mieć następujące warunki: woda zaskórna musi być oddalona od warstwy ornej co najmniej o 3 metry, zapas wapna w glebie musi być dostateczny, rola musi być w dobrej kulturze. Wysiew około 40 kg na ha w rzędy 20 do 22 cm. Na ziemi zlewniej wskazywany jest dodatek do nasion lucerny 80

kg na ha wyki jarej zaś na ziemiach piaszczystych ogromną rolę spełnia seradela, a więc siac na ha 25 kg lucerny i 15 kg seradeli. Zboża na ochronę nie nadają się. W roku zasiewu lucerny starannie motyczyc, między rzędami i kosą ogławiać chwasty. W naszym klimacie najlepsza jest lucerna Grimmo. Dobra jest także czechosłowacka lub kraj. Kujawska Przed założeniem lucernika powinny być uprawiane okopowe na obroniku. Lucerna wymaga dużych ilości nawozów pomocniczych.

SENTENCJA WYROKU W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 1937 r. Sąd Grodzki w Wąbrzeźnie, Wydział IV, w składzie następującym: sędzia as. sąd. Brzuszkiewicz, protokolant apl. sąd. Szczuka, w obecności oskarżyciela prywatnego Jana Ludwikowskiego, zast. przez adwokata Balcerskiego, rozpoznawszy dnia 9 listopada 1937 r. sprawę: 1) Bolesława Jobczyńskiego, rolnika z Ostrowa, 2) Czesława Jobczyńskiego, syna rolnika z Ostrowa oskarżonym o to, że w Ostrowie, pow. wąbrzeski twierdzili o oskarżycielu i to:

a) Bolesław Jobczyński twierdził 23 VIII 37 z okazji przeprowadzenia przez Wójta Zygmunta Ratkowskiego z Czapel oszacowania szkód wyrządzonych oskarżycielowi, odrywając się pod jego adresem i zarzucając mu kradzież liści, wyrażając się ty złodzieju, ty żeś liście kradł i przy kradzieży byleś z chłopem i pieskiem. Gdy zaś oskarżyciel zapytał, czy go widział i czy będzie przysięgał, że popełnił kradzież, odpowiedział oskarżony, że oskarżyciel kradł i że o kradzieży opowiadał jemu syn Czesław Jobczyński.

b) Czesław Jobczyński twierdził w pewien czas przed powyższymi pod a) popełnionym czynnie wobec oskarżonego pod jeden, że oskarżyciel ukradł liście, obmawiając zatem oskarżyciela o kradzież liści, tj. o czyn przewidziany w art. 255, 256 kk., postanowił:

Oskarżonych Bolesława Jobczyńskiego i Czesława Jobczyńskiego uznać winnym tego, że w sierpniu 1937 w Ostrowie, pow. wąbrzeski zarzucili oskarżycielowi prywatnemu Janowi Ludwikowskiemu, że jest złodziejem i że kradł liście. Pomócili go o takie postępowanie, które może poniżyć go w opinii publicznej i za to na zasadzie art. 255 § 1 kk. skazać ich na karę aresztu przez 1 tydzień każdego oraz grzywny w kwocie po 20 zł, które w razie nieściągalności zamienia się na karę aresztu przez dwa dni. Karę pozbawienia wolności zawieszają oskarżonym na przeciąg lat dwóch.

Zasadzić oskarżonych na ponoszenie kosztów postępowania i uiszczenia opłaty sądowej w kwocie po 2,— zł oraz na ponoszenie kosztów oskarżyciela prywatnego.

Zarządzić ogłoszenie w czasopiśmie Głos Pomorza na koszt oskarżonych.

(—) Brzuszkiewicz.
Uwierzytelnia:
(—) Ambrożkiewicz, sekr. sąd.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Wąbrzeźnie Jan Głowczewski, mający kancelarię w Wąbrzeźnie ul. Targowa Nr 5, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 czerwca 1938 r. o godz. 11,30 w Sądzie Grodzkim w Wąbrzeźnie sala nr 12 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należące do dłużnika Henryka Fryza z Jaworza nieruchomości wiejskiej, położonej w Jaworzu pow. Wąbrzeźno, o obszarze 12.69.21 ha, na której stoi dom mieszkalny wraz z zabudowaniami gospodarczymi, przeznaczonych na prowadzenie gospodarstwa rolnego.

Nieruchomość ma urządzoną hipotekę, która przechowywana jest w Sądzie Grodzkim w Wąbrzeźnie pod nr. Dębowałaka tom II wykaz L. 30. Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 15.500,64, cena zaś wywołania wynosi złotych 11.625,48.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 1.550,06 i przedłożyć zezwolenie na nabycie nieruchomości od odpowiednich władz administracyjnych.

Rękojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Wąbrzeźnie, ul. Wolności Nr 17, sala Nr 15.

Wąbrzeźno, dnia 27 kwietnia 1938 r.
KOMORNIK: (—) Jan Głowczewski.

Służąca
czysta i sumienna natychmiast potrzebna
Michalska,
Piłsudskiego 6

Zapisz się na członka
L. M. K.

Zginął
Pies doberman
czarny z obciętymi uszami krótkim ogonem, wzrost średni. Uprasza się o oddanie za wynagrodzeniem
Antoni Skorski
Ludowice

Huśtawkę
amerykańską 4-osobową, korzystnie sprzeda
Józef Kurzyński
Zwirki i Wigury 19

Ogłoszenia
nmiestczane
w Głosie Pomorza
przynoszą
pożądany skutek!

S. p.

Litkiewicz Włodzimierz

uczeń klasy czwartej Państwowego Gimnazjum w Wąbrzeźnie nasz najukochańszy Kolega zginął tragiczną śmiercią w 17-tej wiosnie życia w dniu 8 maja 1938 r.

Niech spoczywa w spokoju

Grono Nauczycielskie i Młodzież Gimnazjum

Wąbrzeźno, 9 maja 1938 r.

W poniedziałek o godz. 5 i 8.30, we wtorek tylko o godz. 8.30 2 piękne obrazy w 1 programie.

Książkę X.

z uroczą, zwiewną, filigranową tancerką na lodzie... **Sonią Henle** — i przemiłym ulubieńcem kobiet **Tyrone Poverem**

Na drapaczu chmur

najnowszy, potężny film rewiewo muzyczny z udziałem setek najpiękniejszych artystek

Zapowiadamy: **Trafalgar**

Reklama — to dźwignia przemysłu i handlu

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:
W ekspedycji lub agenturach . . . . . 1,— zł
z odnośnikiem przez pocztę lub posłańca . . . 1,20 zł
„Głos Pom.” wychodzi w poniedziałki, środy i piątki.
W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent nie ma prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety lub zwrotu ceny abonamentu.

Druk: Zakłady Graficzne B. Szczuki, Wąbrzeźno-Pom.
Redaktor odpow.: Aleksander Ledwochowski, Wąbrzeźno — ul. Br. Pierackiego 11a
Redakcja i administracja: Wąbrzeźno, Mickiewicza 1.
Redaktor przyjmuje od 10—12. — Nie zamówionych rękopisów redakcja nie honoruje i nie zwraca.
Tel. 80. ● PKO. Nr 204,252. ● Przekaz rozrachunk 1

CENY OGŁOSZEŃ:
Wiersz milimetrowy (na stronie 7-lamowej) . . 10 gr
na stronie 4-lamowej (w tekście) . . . . . 30 gr
na stronie pierwszej . . . . . 50 gr
Przy powtarzaniu ogłoszeń — odpowiedni rabat.
Dla spraw spornych jest właściwy sąd w Wąbrzeźnie.
Za terminowy druk administracja nie odpowiada.
Za zastrzeżenie miejsca pobiera się 20 proc. nadwyżki.

Książnica Kopernikańska
w Torunlu